

Н.І. БУХАНЦОВА, магістр, НТУ «ХП»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Управління господарською діяльністю підприємств потребує сучасного інформаційного забезпечення, важливу частину якого складають дані про фінансовий стан та фінансові результати. Формуванню фінансових результатів діяльності підприємств передують складна облікова робота, від якості якої залежить достовірність та об'єктивність інформації, що необхідна для прийняття управлінських рішень. Саме тому організація обліку фінансових результатів є важливим напрямом діяльності підприємства.

Великий внесок у розвиток теоретичних, методичних і прикладних питань організації обліку фінансових результатів зробили вітчизняні вчені М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, Б.І. Валуєв, В.В. Сопко, С.Ф. Голов, В.О. Шевчук та ін.

Реформування бухгалтерського обліку в цілому та обліку доходів, витрат і фінансових результатів зокрема торкнулося не тільки термінології, а й порядку визнання доходів і витрат, їх оцінки, класифікації, накопичення на рахунках, закриття на фінансові результати, формування та розподілу прибутку тощо. Це обумовило необхідність дослідження низки проблемних питань організації обліку фінансових результатів в рамках системного підходу.

Кінцевим фінансовим результатом діяльності підприємства є прибуток (збиток). Згідно з П(С)БО № 3 «Звіт про фінансові результати» прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати, а збиток – це перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати [1]. Однак, загальноприйнятий розрахунок прибутку (збитку) через перевищення доходів над фактично понесеними витратами і навпаки не враховує неявних (внутрішніх) витрат, які є обов'язковою складовою при визначенні економічного прибутку, що звужує можливості контролю ефективності використання наявних ресурсів підприємства.

Анулювання поняття «балансовий прибуток» та кардинальна зміна методики розрахунку проміжних фінансових результатів забезпечили наближення вітчизняного обліку до міжнародних стандартів. Однак в економічній літературі існують дві спірні концепції прибутку: поточної операційної діяльності та включення всіх статей, що передбачають різну методику розрахунку прибутку, який в подальшому підлягатиме розподілу. Прихильники концепції поточної операційної діяльності стверджують, що прибуток повинен відображати тільки доходи й витрати від звичайної (регулярної) діяльності підприємства. Надзвичайні доходи й витрати, які не відображають загальну майбутню доходність підприємства, не повинні включатися до прибутку, який формується на рахунку «Фінансові результати», а прямо відноситися на нерозподілений прибуток. У свою чергу, прихильники концепції включення всіх статей мотивують свою позицію тим, що доходи й витрати як від звичайної діяльності, так і від надзвичайних подій впливають на довгострокову доходність підприємства, а тому повинні включатися до прибутку, який формується на рахунку «Фінансові результати» [2].

Організація фінансового обліку доходів, витрат і фінансових результатів на підприємстві залежить від вибору організаційної форми ведення обліку, типу організації бухгалтерського обліку, форми бухгалтерського обліку та вибору облікової політики, тому для більш точного обліку фінансових результатів необхідно враховувати всі перелічені аспекти.

Важливою проблемою організації обліку фінансових результатів, яка й досі не вирішена сучасними науковцями, є відсутність єдиної класифікації фінансових результатів. Класифікація фінансових результатів ускладнюється тим, що різні науковці по-різному визначають сутність одного й того самого виду прибутку чи збитку («валовий» і «загальний» прибуток, включення нормального прибутку до складу економічного та його окреме відображення). Більшість науковців не називають ознак класифікації прибутку (збитку), а тільки перераховують його різноманітні види.

Розвиток вітчизняної практики організації фінансового обліку доходів, витрат і фінансових результатів свідчить про його недостатню спрямованість на запити користувачів бухгалтерської інформації. При цьому, з метою підвищення інформативності обліку доцільно здійснити ряд заходів, а саме:

- запровадити класифікацію доходів та фінансових результатів залежно від джерел їх формування: від реалізації, зміни цін й від інших операцій;

- розмежувати доходи, витрати і фінансові результати за видами операційної, фінансової й інвестиційної діяльності та надзвичайних подій, що передбачає перейменування відповідних субрахунків рахунку 79 «Фінансові результати» та уточнення складу субрахунків доходів і витрат за вказаними видами діяльності;

- здійснити деталізацію інформації про фінансові результати в межах аналітичного обліку за видами діяльності, видами продукції, центрами відповідальності, каналами реалізації.

Список літератури: 1. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку /Уклад. В.Кузнєцов. – Х.: Фактор, 2009. – 416 с. 2. Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики: [монографія] / Н.В. Прохар, Ю.О. Ночовна. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. – 257 с.

УДК 330

А.С. ВОЛКОВА, магістр, НТУ «ХП»

ШЛЯХИ ПОЛПШЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ

Основною метою діяльності підприємства є задоволення суспільних потреб і одержання прибутку. Ключовим методом досягнення вищезазначених цілей є реалізація готової продукції, виконання робіт та надання послуг. Аби підприємство мало змогу отримувати цей прибуток, керівнику необхідно правильно організувати бухгалтерський облік.

Організація бухгалтерського обліку - це цілеспрямована діяльність керівників підприємства по створенню, постійному впорядкуванню та удосконаленню системи бухгалтерського обліку з метою забезпечення інформацією внутрішніх та зовнішніх користувачів [1].

Поліпшення організації обліку готової продукції є основним способом досягнення соціальної та економічної ефективності діяльності підприємства [2].

Для оптимізації роботи бухгалтерії, необхідно створити план організації бухгалтерського обліку.

Так, к.е.н., доцент Сльозко Т.М. вважає, що план організації бухгалтерського обліку повинен мати такі основні етапи:

- план надання документів у бухгалтерію;
- план документообігу;
- план проведення інвентаризації.

План надання документів у бухгалтерію та план документообігу складається на підставі переліку типових і спеціалізованих форм документів, встановлених для підприємств даної галузі. Основне завдання плану полягає у визначенні порядку документального оформлення господарських операцій найзручнішими для підприємства документами, виходячи із специфіки його діяльності, а також визначення послідовності проходження документів за усіма стадіями облікового опрацювання. План документації оформляється у вигляді переліку форм документів з коротким описом їх змісту або у вигляді альбому форм документів.

План документообігу, розроблений головним бухгалтером, визначає порядок роботи не тільки облікового апарату, а й інших підрозділів і служб підприємства, причетних до бухгалтерського обліку щодо оформлення господарських операцій відповідними документами. Дотримання встановленого плану документообігу забезпечує своєчасність складання й опрацювання документів, повноту і правильність облікових записів і звітних показників. Порушення плану документообігу, затримка документів на будь-якому етапі їх проходження призводять до відставання реєстрації господарських операцій в обліку і послаблення контролю за їх виконанням. Тому Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку передбачено, що вимоги головного бухгалтера щодо неухильного дотримання порядку

оформлення і подання в бухгалтерію первинних документів є обов'язковими для всіх підрозділів, служб і працівників підприємства.

План інвентаризації передбачає строки і порядок проведення інвентаризації готової продукції на складах, а також зобов'язань із розрахунків з різними дебіторами і кредиторами. Цим планом передбачається як повна інвентаризація, так і часткова, визначаються орієнтовні строки і порядок проведення раптових інвентаризацій. При цьому строки таких інвентаризацій не повинні бути завчасно відомі матеріально-відповідальним особам [3].

Впроваджуючи вищезазначені плани в життя підприємства, ми, тим самим, створимо чіткий механізм роботи колективу, що приведе до оптимізації використання робочого часу.

Проте на цьому етапі організація обліку не закінчується. Як відомо, оптимізації неможливо досягнути без автоматизації. За рахунок розвитку сучасних технологій роботи з документальною інформацією (застосування автоматизованого введення документів у комп'ютері; упровадження текстового та графічного видів опрацювання документів, що дає змогу просто й оперативно вносити зміни; застосування систем електронного документообігу та сучасних засобів опрацювання документів; швидкого доступу до довідкової інформації через міжнародні бази даних та відповідні комп'ютерні мережі) відбувається спрощення та прискорення документообігу, пришвидшення процедури укладення господарських договорів, оформлення експортно-імпортних операцій, зменшення витрат підприємства [2]. Також роботу бухгалтерії можна оптимізувати за допомогою бухгалтерських програм, таких як «Податкова звітність», «1С: Бухгалтерія» і т.п. Не будемо забувати і про можливість електронного підпису документів.

Таким чином, можемо зробити висновок, що організація обліку є невід'ємною частиною в діяльності підприємства. Безумовно, створення плану організації бухгалтерського обліку, автоматизація робочих місць та підключення до мережі Інтернет, впровадження програмного забезпечення і т.п.

потребує певних затрат, проте саме ці шляхи організації забезпечують оптимізацію роботи працівників і полегшують обробку та передачу документації та інформаційних даних.

Список літератури: 1. *Джулій Л.В.* Організація обліку на підприємствах малого бізнесу // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bookdn.com/book_258.html 2. *Людвенко Д.В., Шпортун Н.В.* Проблеми організації обліку готової продукції та її реалізації на підприємствах АПК // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=47449> 3. *Сльозко Т. М.* Організація обліку: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с. 4. *Нестеренко Ж.К., Циганова І.О.* Особливості готової продукції та вдосконалення обліку її реалізації на ВАТ «Новомиколаївський молокозавод» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/>

УДК 657.371

В.Ю. ІВАНЧУК, магістр, НТУ «ХПІ»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНИХ ПІДХОДІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ РІЧНОЇ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В Україні господарський контроль стає одним із найважливіших елементів ринкової економіки. В сучасних умовах багато його методологічних і організаційних питань потребують подальшої розробки, вдосконалення, термінового впровадження і апробації, так як проведення інвентаризацій було, є і залишається єдиним способом контролю за точністю даних, що надаються бухгалтерським обліком [1].

Основною метою облікової політики підприємства є забезпечення одержання достовірної інформації про майновий і фінансовий стан підприємства, результати його діяльності, для того щоб, забезпечити користувачів фінансової звітності відповідною інформацією.

Актуальність обраної теми полягає в складності визначення і розробки теоретичних основ і практичних аспектів методики проведення інвентаризаційного процесу при здійсненні контролю господарської діяльності на підприємствах визначає необхідність розробки наукових підходів до вирішення питань щодо місця та ролі інвентаризації в обліково-економічній науці, її економічної суті, змісту та шляхів удосконалення її організації та проведення. На сьогодні ця проблема є нерозв'язаною [2].